

Бранко Ћопић

Доживљаји МАЧКА ТОШЕ

Copyright © овог издања 2021, ЛАГУНА

Доживљаји
МАЧКА ТОШЕ

УВ ОД

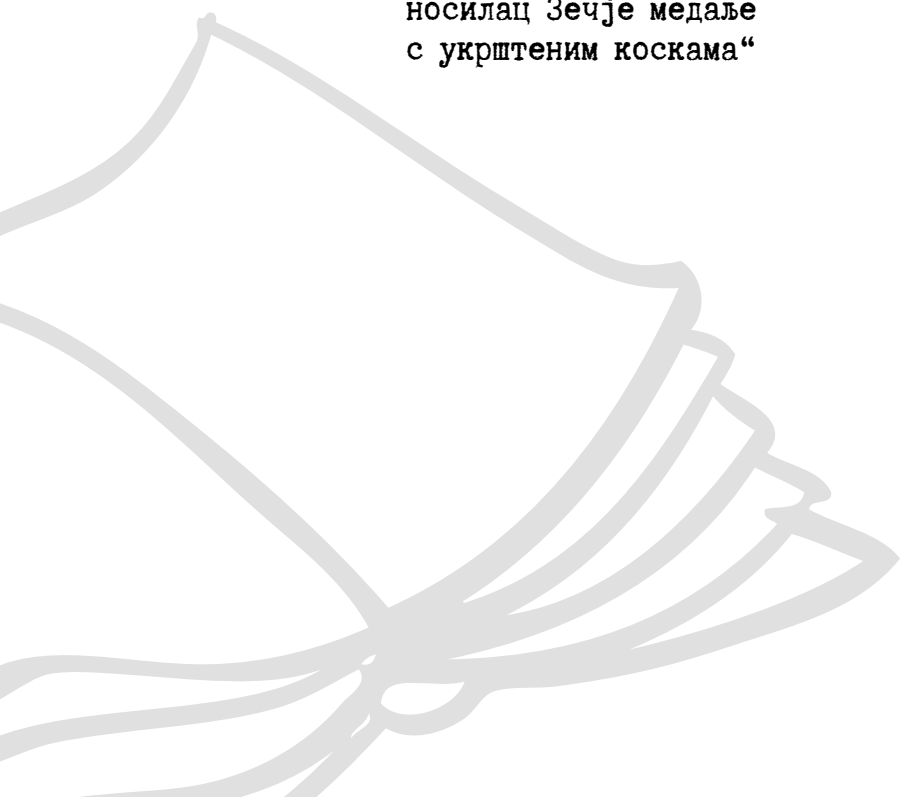
Ови доживљаји славног мачка Тоше и његових пријатеља Миша пророка и пса Шарова написани су уз помоћ Тошина дневника, који је пронађен иза псеће кућице чувеног буюловца Жуће, под самом крошњом једне трешње. На трешњином стаблу познавао се отисак оштрих канци. Значи да је Жућо изненада потјерао неопрезног Тошу, а овај, клиснувши уз дрво, изгуби свој дневник.

Дневник је био прилично оштећен. Види се да га је газда носио са собом кроз трње, ноћу кроз росну траву и по прашњавим таванима. Осим тога био је умазан сланином, нагризен

од мишева (колике срамоте за једног мачка!), а на посљедњој страни писало је крупно, псећом азбуком:

„Овај дневник заплијенио је
и прочитао Жућо пас, овдашњи
чувар куће и псећи кнез. Ништа
ми се не свиђа, прави мачји
кашаљ. Не вриједи једне чести-
те коске! У мравињак с писцем!

ЖУЋО,
велики псећи кнез,
носилац Зечје медаље
с укрштеним коскама“

ПРВА ГЛАВА

Тајанствена кола, још тајанственији џак и
врло тајанствено мицање у џаку – Да ли
је џак господин, свиђа или разбојник?
– Вожња у погибију

– Чок – ток, чок – то – рок! – лупкају дру-
мом четири непоткована копита, насађена на
четири танке ноге. Ноге на себи носе читаво
једно магаре. Магаре за собом вуче мала кола,
а кола возе једног срдитог чичу и један заве-
зан џак. Сваки час чича се окреће и нешто
љутито разговара са џаком. Џак само ћути,
можда због тога што је завезан, а можда и
зато што не зна да говори.

Ко ли је тај чича који разговара с једним
обичним џаком? Да можда није луд или
пијан? Хајде да га чујемо.

– Ехе-хе, сад ти се смркло, господине мој! – гунђа чича окрећући се цаку, а на то се господин цак само мало помакне као да немарно слеже раменима.

– Па шта ја ту могу – смркло, па смркло.

Мора да неког има у цаку док се он тако миче. А тај Неко сигурно мисли:

– Знам и ја да ми се смркло, јер се у цаку ништа не види.

Поред кола промиче ред старих врба. Кола, значи, путују крај неке ријеке.

– Сад ћеш ти мени у воду, свињо једна! – гунђа чича и опет се окреће. Свиња цак само се стресе као да се уплашио, али ништа не одговара.

Чича сваки час силази с кола и својим зеленим очима буљи у модре вирове ријеке, али му се ниједан од њих не допада.

– Ето – каже он – у онај горе нисам те бацио јер је много плитко, а овдје, опет, много је дубоко. У сљедећем ће, вјероватно, бити превише рибе, а још даље, враг да га носи, неће ми се допасти сјенка врба или тако нешто слично. Тако ћу, најзад, стићи и до краја ријеке, а посао неће бити готов.

Забринути чича опет скаче у кола и вози даље, а кад поново наиђе на дубок вир, он се окрене свом цаку, жалостиво климне главом и вели:

– Видиш, ни овај ми се не свиђа, а баш бих те бацио. Хајде, опет ћемо даље, разбојниче један!

Разбојник цак само ћути, и на то чича жалостиво закључује:

– Еј, Тошо, Тошо, црни друже, зар код толико мишева у млину ти ипак изједе моју сланину?

Цак Тошо на те ријечи само покајнички мијаукну.

Хоп, сада знамо тајну. Завезани цак није ни господин, ни свиња, ни разбојник, већ се у цаку налази неки мачак, а тај злосрећни мачак... он је свакако и велики господин, и страشان разбојник, и грдна свиња, а име му је Тошо.

Тако је заиста.

У колима се вози млинар Тришо и низ ријеку тражи вир у који ће бацити свог неваљалог мачка Тошу, али нигдје да пронађе тако добар вир. Његов мачак чини му се ипак бољи од сваког вира. И што вирови постају дубљи, чича изгледа све тужнији.

